

Huisartsenzorg aan asielzoekers en vergunninghouders: een beschrijving

Sinds 2015 is in Nederland – net als in andere Europese landen - sprake van verhoogde instroom vluchtelingen. Deze verhoogde instroom kent een uitdaging om nieuwkomers passend en tijdig te huisvesten en zorg te verlenen. Huisartsen worden via geïnformeerd over de wijze waarop de huisartsenzorg aan vluchtelingen wordt georganiseerd en vergoed in de diverse settings. Daarbij wordt specifiek ingegaan op het nieuwe gemeentelijk versnellingsarrangement voor vergunninghouders die tijdelijk vanaf 1 januari 2016 van kracht is. Deze laatste groep kan geen gebruikmaken van het Gezondheidscentrum Asielzoekers (GCA) en kunnen een beroep doen op reguliere huisartsenzorg.

Overzicht verantwoordelijkheden organisatie en financiering gezondheidszorg en sociaal domein in de verschillende fasen van de opvang van vluchtelingen

Fase van opvang	Domein	Verantwoordelijk voor	
		Organisatie	Financiering
COA ¹ -opvang (incl. noodopvang en vergunninghouders in opvang)	Publieke gezondheidszorg	COA via GGD GHOR NL	COA via MCA
	Sociaal domein	COA via MCA ²	COA via MCA
	Curatieve zorg	COA via MCA	COA via MCA
Vergunninghouders (ingestroomd in gemeenten)	Publieke gezondheidszorg	Gemeente	Gemeente
	Sociaal domein	Gemeente	Gemeente
	Curatieve zorg	Reguliere zorgverleners	Zorgverzekeringswet
Gemeentelijk Versnellingsarrangement (vergunninghouders nog niet regulier ingestroomd in gemeenten)	Publieke Gezondheidszorg	Gemeente	Gemeente
	Sociaal domein	Gemeente	Gemeente
	Curatieve zorg	Reguliere zorgverleners	COA via MCA
Gemeentelijke crisisnoodopvang (72- uurs opvang) ³	Publieke gezondheidszorg	Gemeente	COA via MCA
	Sociaal domein	N.v.t. kort verblijf	-
	Curatieve zorg	Reguliere zorgverleners	COA via MCA

Gemeentelijk versnellingsarrangement

Om de uitstroom uit COA-locaties te stimuleren is voor gemeenten mogelijk gemaakt om tijdelijke huisvesting in te zetten als woonruimte voor vergunninghouders. Hiervoor is per 1 januari 2016 het Gemeentelijk Versnellingsarrangement van kracht. Het betreft hier tijdelijke huisvesting voor maximaal 10.000 vergunninghouders voor de duur van maximaal 2 jaar. Dit maakt het geen COA-locatie, waarbij er dus ook geen inzet is van het Gezondheidscentrum Asielzoekers (GCA). Deze groep vergunninghouders krijgt geen bijstandsuitkering maar van het Rijk een tegemoetkoming in de leefkosten.

¹ Centrale opvang asielzoekers

² Menzis COA-administratie

³ Wordt momenteel geen gebruik meer van gemaakt en daarmee ook niet verder uitgewerkt.

Daarnaast is afgesproken dat het Rijk ook de zorgverzekering van deze groep financiert. Om deze reden wordt er voor de groep vergunninghouders die onder het Gemeentelijk versnellingsarrangement valt een collectieve verzekering gesloten. Tot deze beschikbaar is, kunnen huisartsen hun geleverde zorg declareren via de Regeling Zorg asielzoekers bij het MCA. Daarbij gelden ook de voorwaarden van de RZA.

Zolang de RZA van toepassing is kunnen huisartsen het passantentarief in rekening brengen bij het MCA. Daarnaast mogen de tarieven voor M&I-verrichtingen⁴ overeengekomen met de preferente zorgverzekeraar worden gedeclareerd bij het MCA.

Voor meer informatie: <https://www.rzasielzoekers.nl/zorgsoorten/huisartsenzorg.html>.

De gemeente benadert de LHV-regiokringen om te bezien welke huisartsen de zorg kunnen leveren aan de vergunninghouders in het gemeentelijk versnellingsarrangement en geeft deze huisartsen door aan het COA. Ten tijde van de overbruggingsperiode kan voor vergunninghouders in het versnellingsarrangement, te herkennen aan de RZa-zorgpas, de tolkentelefoon worden geboekt bij Concorde Tolken (020-8202892). Concorde Tolken zal de gemaakte kosten van uw tolkdienst rechtstreeks declareren bij het COA.

Huisartsen kunnen met toestemming van de vergunninghouder het dossier van de vergunninghouder opvragen bij het Gezondheidscentrum asielzoekers <http://www.gcasielzoekers.nl>.

Bij doorverwijzing naar specialistische zorg dan wel het voorschrijven van medicijnen van een vergunninghouder die onder de RZa valt, gelden de vergoedingen zoals opgenomen in de RZA. Via <http://www.rzasielzoekers.nl/> is dit inzichtelijk. Er zijn contracten met alle ziekenhuizen, niet met alle apotheken. Apotheken met wie er geen contract is, kunnen voor hun declaraties contact opnemen met MCA.

⁴ Module Modernisering & Innovatie

Bijlage 1 Overige settings zorg aan vluchtelingen

1. COA opvanglocaties (asielprocedure)

Het COA is verantwoordelijk voor de vergoeding van de medische zorg aan de bewoners van COA-locaties.

Het COA heeft om die reden voor de organisatie en de financiering van de medische zorg een contract afgesloten met Menzis. In praktijk betekent dit dat de zorgverleners hun rekening indienen bij de Menzis COA Administratie (MCA) en dat Menzis de rekening indient bij het COA. Wat er wordt vergoed is vastgelegd in de Regeling Zorg Asielzoekers (RZA). Als een asielzoeker wordt ingeschreven ontvangt hij/zij een zorgpas.

De huisartsenzorg is belegd bij het Gezondheidscentrum voor asielzoekers (het GCA). Voor de huisartsenzorg is dan ook op alle opvanglocaties van het COA een Gezondheidscentrum Asielzoekers (GCA) aanwezig. De bewoners van de opvanglocaties hebben toegang tot het GCA via (dagelijkse) spreekuren, op afspraak of via de Praktijklijn. De Praktijklijn is 24 uur per dag, 7 dagen in de week bereikbaar waarmee ook de toegang tot deze zorg is geborgd. In het GCA werkt een huisarts en onder diens verantwoordelijkheid een Praktijkondersteuner en in veel gevallen een GGZ-consulent. Verder werkt een doktersassistent op het GCA. Voor de overige (tweedelijns) medische zorg aan asielzoekers wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van de reguliere zorg. Deze zorg wordt ook door het MCA gecontracteerd.

2. COA opvanglocaties (vergunninghouders)

Vergunninghouders dienen zo snel als mogelijk uit te stromen naar gemeenten en een zorgverzekering conform de Zorgverzekeringswet af te sluiten. Door de verhoogde instroom stagneert dit echter. Dit heeft tot consequentie dat er momenteel een groot aantal vergunninghouders nog op COA-locaties verblijft. Ook deze groep heeft toegang tot de medische zorg op de COA-locaties.

De wijze waarop e.e.a. wordt vergoed en georganiseerd is hetzelfde zoals beschreven bij setting 1.

3. Vergunninghouders (permanent ingestroomd in gemeente)

Zodra een vreemdeling een asielvergunning krijgt, koppelt het COA de vergunninghouder aan de gemeente. De gemeente gaat op zoek naar huisvesting voor de vergunninghouder. Bij verhuizing naar een gemeente dient de vergunninghouder (eventueel met ondersteuning door COA) een aantal zaken te regelen. Eén van deze zaken is de inschrijving in een zorgverzekering conform de Zorgverzekeringswet. In vrijwel alle gevallen wordt de betreffende vergunninghouder aangemeld bij een collectief van de betrokken gemeente. De zorg verloopt bij uitplaatsing daarna zoals deze is geregeld voor elke andere ingezetenen van Nederland. Voor de huisartsenzorg geldt dus dat de vergunninghouder op naam wordt ingeschreven en de huisarts op eenzelfde manier voor zijn diensten wordt betaald als voor zijn andere patiënten.